

DET KONGELIGE
BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

MOTTATT

17 FEB 2009

1. Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Velferdspolitisk avdeling
Pb. 8019 Dep
0030 OSLO
2. postmottak@aid.dep.no

Deres ref
200806068/GJS

Vår ref
200805261-/KBC

Dato
12.02.2009

Høring - forslag til lovendringer med sikte på å bedre mulighetene til å kombinere arbeid med pleie- og omsorgsoppgaver

Vi viser til brev av 5. desember 2008 fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet om høring om arbeid og omsorg - forslag til lovendringer med sikte på å bedre mulighetene til å kombinere yrkesaktivitet og pleie- og omsorgsoppgaver for nære pårørende.

I høringsutkastet foreslås det bl a:

- sterkere gradering av pleiepenger - endres fra 50 pst ned til 20 pst
- utvidelse av rett til permisjon og pleiepenger fra 20 til 60 dager for den som pleier nær pårørende i hjemmet i livets slutfase
- rett til fortsatt pleiepenger/forhøyet hjelpestønad i en overgangsperiode på tre måneder etter at barnet dør etter langvarig pleie (mer enn tre år)
- innføre en ny ordning med rett til 10 dagers permisjon uten kompensasjon for å pleie nær pårørende over 18 år.

Barne- og likestillingsdepartementet har ingen merknader til de tre første forslagene i høringsutkastet.

Når det gjelder forslaget om å innføre en ny ordning med rett til 10 dagers permisjon uten kompensasjon for å pleie nær pårørende over 18 år, minner vi om at den tverrdepartementale arbeidsgruppen foreslo en rett til økonomisk kompensasjon.

Det vil for mange oppleves som verdifullt å kunne gi sine nærmeste bistand. Manglende tilrettelegging kan medføre at enkelte som har omsorgsoppgaver i tillegg til arbeid, vil

kunne erfare dette som belastende og selv risikere å bli sykmeldt. Det kan være vanskelig å innrette arbeid etter kortvarige omsorgsoppgaver som man ønsker å påta seg overfor nærstående og der offentlige omsorgsyntelser på grunn av kort varsel eller type omsorg ikke dekker behovet.

Arbeidsgruppen mente at dersom en utvidelse av retten til fravær skal bli reell, vil det være behov for økonomisk dekning enten fra arbeidsgiver eller fra folketrygden. Arbeidsgruppen foreslo at ordningen dekkes av arbeidsgiver på samme måte som omsorgspenger ved barns sykdom.

Muligheten til å ta fri med økonomisk kompensasjon vil etter vår vurdering lette hverdagen for den enkelte og forebygge fremtidig fravær. I dag løses sannsynligvis mange av disse situasjonene gjennom bruk av lønnet velferdspermisjon og egenmelding. For en del arbeidsgivere vil derfor innføring av en rett til omsorgspenger ikke medføre så store merutgifter.

Ut fra et likestillingsperspektiv er det dessuten viktig at det blir lagt til rette for at også menn velger å yte omsorg i kortere eller lengre perioder. Ettersom menn gjennomgående tjener mer enn kvinner blir det økonomiske tapet for familien størst når menn tar permisjon. Det kan derfor være økonomiske betraktninger som begrenser familiens handlingsvalg. Barne- og likestillingsdepartementet mener derfor at det mest hensiktsmessige hadde vært en rett til økonomisk kompensasjon ved kortvarig fravær fra arbeidet ved hjelpe- eller pleiebehov hos familiemedlemmer eller andre nærstående.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet ber spesielt om innspill til krav som bør stilles til dokumentasjon. Barne- og likestillingsdepartementet kan ikke se at det bør stilles andre og strengere regler til nære pårørende over 18 år enn for barn. Vi foreslår derfor at det gis samme rett til å benytte egenmelding som i dagens omsorgspengeordning. Det er grunn til å tro at de fleste fraværstilfellene vil være av en dags varighet. Disse fraværene bør ikke kreve dokumentasjon. Det er først ved sammenhengende fravær ut over 3 dager dokumentasjonskravet bør gjelde. Også i disse tilfellene bør det være opp til arbeidsgiver om han vil kreve dokumentasjon (som for eksempel legeerklæring eller erklæring fra hjemmesykepleie) eller godta egenmelding.

Erfaringer fra sykefraværarbeid kan tyde på at bruk av utvidet egenmelding fører til lavere totalt fravær fordi egenmeldinger i større grad ansvarliggjør den enkelte overfor arbeidsgiver. Disse erfaringene vil trolig også ha overføringsverdi til en ordning med omsorgspenger ved omsorg for nærstående.

Dersom utgiftene imidlertid foreslås dekket over folketrygden, bør det kreves dokumentasjon fra første dag.

Med hilsen

Inge Ovesen (e.f.)

Knut Bjørn Christophersen